

UNHCR
Агентство ООН у справах біженців

**БФ «СТАБІЛІЗЕЙШЕН
СУППОРТ СЕРВІСІЗ»**

БАНК ЗНАНЬ ДЛЯ РАД ВПО

Інструменти участі: як ради ВПО можуть залучити переселенок та переселенців до ухвалення рішень

Громадські слухання: як це працює?

Громадські слухання – це форма безпосередньої участі жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.

- **Законодавча база:** ст. 13 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні».
- **Хто ініціює:** мешканці громади (через звернення чи петицію) або місцевий орган влади.
- **Організуються** радою (міською, селищною, сільською).

Закон
«Про місцеве самоврядування в Україні»

Як запустити громадські слухання: алгоритм дій для рад ВПО

- Чітко **визначте тему** й очікуваний **результат** (рекомендації, що підлягають розгляду радою/виконкомом). Приклади тем для громадських слухань: обговорення проєктів програм економічного та соціального розвитку, створення нових громадських просторів, організація безоплатного харчування у садочках чи школах, облаштування місць тимчасового проживання тощо.
- **Узгодьте** з органом місцевого самоврядування: **дату, формат і проєкт порядку денного**.
- **Інформуйте**: розмістите оголошення на сайті громади, у соцмережах, у ЦНАПах. Підготуйте коротке пояснення навіщо приходити, що може змінитися.
- Проведіть **слухання офлайн**. Забезпечте модерацію, щоб кожен мав можливість висловили свою **позицію щодо важливих питань місцевого значення, поставити запитання чи надати пропозиції**.
- Оформіть протокол (має рекомендаційний характер) і передайте на розгляд ОМС.
- **Контролюйте**: відстежуйте, чи враховано пропозиції ради, і публічно прозвітуйте про це.

Консультації з громадськістю: як це працює?

Консультації з громадськістю допомагають перевірити, наскільки рішення враховують інтереси переселенок/переселенців і місцевих мешканців.

- **Законодавча база:** Постанова КМУ № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».
- **Хто ініціює:** громадські об'єднання, релігійні, благодійні організації, творчі спілки, професійні спілки та їх об'єднання, асоціації, організації роботодавців та їх об'єднання, органи самоорганізації населення, недержавні медіа, громадські ради. (відповідно до ст. 7 Постанови КМУ № 996).
- **Організовується** органами виконавчої влади чи місцевого самоврядування.

Важливо! Якщо пропозиція щодо проведення консультацій з громадськістю з одного питання надійшла не менше ніж від трьох інститутів громадянського суспільства, вони проводяться обов'язково.

Постанова КМУ №996
«Про забезпечення участі
громадськості у формуванні
та реалізації державної політики»

Консультації з громадськістю: як ініціювати та залучити партнерів

1. **Виберіть формат:** конференція, форум, засідання за круглим столом, збори, зустрічі (наради) з громадськістю. Це допоможе залучити партнерів з-поміж громадських організацій чи благодійних фондів. Саме вони можуть ініціювати консультації з громадськістю.
2. Підготуйте **короткий опис проблеми** та **варіанти рішень** для обговорення.
3. Проведіть інформаційну кампанію (сайт/соцмережі/ЦНАП/партнерські сторінки).
4. **Проведіть подію/збір** пропозицій, зафіксуйте результати.
5. **Підготуйте звіт** (узагальнені пропозиції) й передайте розробникам рішень/програм.
6. Проінформуйте громаду, що саме враховано.

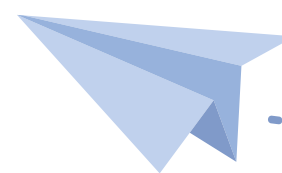
Додаткові інструменти залучення мешканців:

Бюджет участі / громадський бюджет – механізм, коли мешканці громади (включно з ВПО) подають і голосують за власні проєкти, що фінансуються з місцевого бюджету.

Нормативна основа: рішення місцевої ради про впровадження громадського бюджету; положення про громадський бюджет.

Роль ради ВПО:

- інформуйте ВПО про конкурс
- допомагайте підготувати проєкти
- залучайте переселенок та переселенців і місцевих мешканців до голосування
- стежте за прозорістю реалізації.

Додаткові інструменти залучення мешканців:

Партисипативне планування — спільна підготовка стратегій і програм із залученням ВПО та місцевих мешканців.

Алгоритм дій для рад ВПО:

1. Підготуйте ініціативу

Рада ВПО офіційно звертається до місцевої ради або виконкому з пропозицією формування робочої групи зі стратегічного планування чи розроблення цільової програми (наприклад, програми підтримки ВПО, соціального захисту, зайнятості, освіти тощо).

2. Делегуйте представника

Під час засідання Ради ВПО оберіть делегата з-поміж ВПО або громадської (благодійної) організації до складу робочої групи.

До складу мають увійти представниці/ки органів влади, ради ВПО, громадських організацій, соціальних служб, освітніх і медичних закладів, бізнесу.

3. Проведіть консультації

Організуйте зустрічі, круглі столи, воркшопи або онлайн-опитування, щоб зібрати пропозиції від ВПО та місцевих мешканців.

На кожній зустрічі ведіть короткий протокол — хто виступив, що запропонував.

4. Підготуйте проект документа

На основі зібраних даних підготуйте пропозиції до стратегії або програми.

Рада ВПО перевіряє, чи враховані потреби переселенців, і подає письмові зауваження, якщо потрібно.

Що варто врахувати:

- **Формулюйте пропозиції просто і конкретно**, наприклад, не «покращити інтеграцію ВПО», а «забезпечити 10 місць у дитсадках для дітей ВПО у 2026 році».
- Після кожної зустрічі **публікуйте коротке резюме**: які питання обговорили, які рішення запропонували.
- **Уникайте надмірної бюрократії**: важлива не кількість документів, а реальна участь людей.
- **Використовуйте публічні заходи** (виїзні сесії, воркшопи) для збору думок — це також частина партисипативного процесу.

КОНСУЛЬТАЦІЇ ДЛЯ РАД ВПО ВІД БФ «ССС»

Регіональні команди БФ «ССС» підтримують Ради ВПО для підвищення їхньої спроможності та надають індивідуальні експертні консультації членкиням і членам Рад ВПО з таких питань:

- організація та планування діяльності Ради, звітування
- права та завдання Ради як консультативно-дорадчого органу
- повноваження членкинь / членів Ради
- залучення ресурсів
- адвокація
- розробка пропозицій
- інші питання, що стосуються роботи Ради

Як отримати консультацію:

- 1 Напишіть запит на пошту:
✉ rady-vpo@sss-ua.org
або в приватні повідомлення офіційної фейсбук-сторінки Рад ВПО:
f @IDPCouncils.
- 2 Зверніться до регіональних команд БФ «ССС» у вашій області.